

CORONA - Lessen uit de corona-oorlog: terug naar 1984

Date : 29 maart 2020

We zijn in oorlog, zo veel is duidelijk. Oorlog tegen het coronavirus. 'Jullie zijn gelukkig, jullie hebben nooit een oorlog meegemaakt.' zegden onze ouders die in 1940 kinderen waren. Nu haalt de geschiedenis haar eigen gramschap. In 1940 doken de mensen in de kelders om te schuilen tegen de bommen. Nu schuilen ze in hun huizen tegen het coronavirus. Maar diezelfde geschiedenis leert dat na elke oorlog de wereld fundamenteel zal gewijzigd worden. De samenleving moet haar catharsis vinden. De politiek wordt afgestraft, ook al denkt ze zoals Winston Churchill dat ze het opmerkelijk goed heeft gedaan. Als mensen moeten kiezen tussen privacy en gezondheid, kiezen ze gezondheid, zo zegt de auteur Yuvah Noah Harari. 1984 dixit George Orwell loert om de hoek.

George Orwell schreef 1984 in 1949. Nu, 36 jaar na 1984, lijkt die toekomstroman werkelijkheid te worden. In zijn boek beschreef Orwell een staat waarin de overheid elk aspect van het menselijk leven bewaakt en controleert. Het hoofdpersonage, de timide Winston Smith, poogt hiertegen te rebelleren, maar ondervindt dat de macht van de regering verder reikt dan hij zich had kunnen voorstellen. In de strijd tegen de Partij en Big Brother gaat de enkeling kansloos ten onder.

De kans dat Donald Trump herkozen wordt tot president van de VS wordt met de dag kleiner. Zijn politieke en vooral intellectuele tegenstanders brachten alle economische en sociale argumenten tegen de man in stelling. Niemand kon vermoeden dat hij dreigt te bezwijken onder een complex en toch eenvoudig virus. Orwell introduceerde in zijn boek 1984 het begrip "Newspeak" dat een belangrijke rol speelt bij de daarin beschreven politieke hersenspoeling. Trump mag dan term "fake news" hebben ingevoerd, zijn opvolgers zullen de term "Newspeak" verheffen tot alles reddend adagium. Het individueel denken zal definitief ten onder gaan wanneer de controlerende overheid de term "fake news" omvormt tot haar eigen "Newspeak".

Harari introduceert in de New York Times de gedachte dat de overheid alle burgers verplicht een digitaal uurwerk te dragen dat alle lichaamstemperaturen meet en die dagelijks draadloos doorstuurt naar een centrale databank. Zo kan de overheid anticiperen op een nieuwe uitbraak van deze of gene epidemie. Een beetje zoals gsm's nu overal worden gebruikt om de verplaatsingen van burgers in

kaart te brengen, hoe ver ze 'uit hun kot' gaan. Maar die koortsmetingen kunnen al snel uitlopen naar metingen van hartritmes, bloeddruk, geluksindicatoren en ongeluksindicatoren. En dan kan de overheid anticiperen. Wil u dat [Maggie De Block verantwoordelijk is](#) voor dat hele logistieke apparaat, en vooral voor de operationele impact en conclusies daarvan?

De burger zal verplicht zijn zich te wapenen tegen dit soort structuren. Er zal een evenwicht moeten komen tussen privacy en gezondheid. Iedereen zal moeten zoeken naar consensus en evenwicht tussen beide fundamentele mensenrechten. Want geen enkel coronavirus mag die mensenrechten onderuit halen.